

■ حضرت امیر المؤمنین علی؛ جعفر نزدیک است عذاب به شخص متمکار.

■ اذان ظهر: ۱۳:۰۱ ■ غروب آفتاب: ۲۰:۰۲
■ اذان مغرب: ۲۰:۲۲ ■ نیمه شب ششمی: ۰۰:۱۱
■ اذان صبح: ۴:۲۰ ■ طلوع آفتاب: ۵:۵۹

■ صاحب امتیاز: مؤسسه همشهری
■ مدیرمسئول: عبدالله گنجی
■ سردبیر: دانیال معمار

روزنامه اجتماعی، فرهنگی، اقتصادی

■ یکشنبه ۲۵ اردیبهشت ۱۴۰۱ ■ سال سیام ■ شماره ۸۴۹۶

تولید: دانش بنیان، اشغال آفرین

همیشه دری

صفحه
آخر

دست در حلقه آن زلف دو نتوان کرد
نکبه بر عهد تو و یاد صبا نتوان کرد

حافظ

■ چاپ: ماهی شهری

■ دفتر مرکزی: تهران، خیابان ولیعصر (ج)، کوچه نورچ، شماره ۱۴

■ کدپستی: ۴۵۵۶۶-۱۹۶۶۶ ■ تهران، صندوق پستی: ۱۹۶۹۵۵۴۴۶

■ تلفن: ۳۲۰۳۳۰۰۰-۳۳۰۳۳۰۰۰ شمابر: ۰۲۶-۴۶-۶۷

■ توزیع و اشتراک:

■ موسسه نشر گستر امروزین

■ تلفن: ۶۱۹۳۳۰۰۰

■ همشهری: www.hamshahrionline.ir

■ سایت روزنامه: newspaper.hamshahrionline.ir

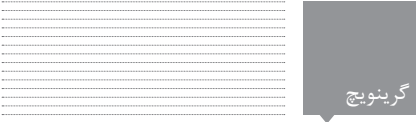
دُرّ دریای دَری

بیش از هزار سال است که ابیات بلند شاهنامه حکیم توس را در خانه‌ها و مجامع و محافل آرام یا په اواز می‌خوانند و اغلب مردم این سرزمین با آن کتاب با رُج و سراینده خردمند و آینده‌نگر آن آشنایی دارند، و در کتب ادب و تاریخ و تذکره نامش را ثبت جاویدی داده‌اند.

سیم‌محمد دبیرسباتی

زبان فارسی با قلم فرزند توس جان گرفت و پا گرفت، او در زمانی دست به آفرینش شاهکار خود زد که این زبان می‌رفت تا به محاق رود اما جُد و جِدش کار گر افتاد و از پس سی‌سسال ذوق آزمايي به خلق «شاهنامه‌های منجز شده که

گر بنویج

شکایت از نداشتن نوه

او تارا کند: زوج سالمندی در هند در داد گاه علیه فرزند خود، روی جایگاه شاکی نشسته‌اند تا از وی به‌خاطر نداشتن فرزند و محروم کردن آنها از داشتن نوه شکایت کنند. آنها به شکایت بسنده نکردند و درخواست ۵۰هزار دلار غرامت هم دارند. به گزارش آدیتی سنسترال، ادله آنها در دادگاه برای چنین درخواست شگفت و البته دلاری، هزینه‌ای بود که برای ازدواج پسرشان داده بودند و افزون بر این هزینه‌های دانشگاه ارائه دادند. آنها در دادامه لطمه‌های روانی که بابت محروم شدن از داشتن نوه و ناامیدشدن از آینده‌شان به آنها تحمیل شده را پیش کشیدند. حتی این بخش از ادعای آنها هم بدون مستندات قابل ارائه به دادگاه نبود و روایتشمانی لطمه‌های روانی آنها را در بر گهای تأیید کرده بود. هر چند این پرونده شگفت‌انگیزترین در نوع خود نبود و پیش از این پرونده شکایت از پسر ۳۰ساله برای جدا شدن از والدین، شکایت از فرزند ۴۱ساله برای اصرار بر دریافت کمک‌مالی از والدین هم مطرح بوده است.

رانندگی روی پله‌های باستانی

رم: مردی اهل عربستان سعودی پس از اینکه با یک خودروی مازراتی وارد محوطه‌ای باستانی شد و روی پله‌های آن رانندگی کرد، توسط پلیس متوقف و سپس دستگیر شد. البته ماجرا به همین جا ختم نشد و پله‌هایی که حتی توسط تمدن‌های دیگر در ۲هزار سال پیش تخریب نشده بود توسط او تخریب شدند. به گزارش سی‌ان‌ان، خودروی این مرد ۳۷ساله اجاره‌ای بود و به گفته پلیس، او در حالت غیرعادی نبود و در شرایطی کاملا عادی تصمیم گرفته بود با خودرو از روی این پله‌های تاریخی میانبر بزند و چند دقیقه‌ای زودتر به مقصد برسد. سنگ‌های این پله‌ها از جنس سنگ مرمر بود و با وجود این لبه برخی از آنها شکسته است. در سال ۲۰۱۵میلادی تعمیر چند قطعه از این پله‌ها معادل یک میلیون و ۶۰۰هزار دلار آمریکا برای ایتالیا هزینه بر جای گذاشت.

نخستین مرکز هنر دیجیتال

ریاض: نخستین مرکز آموزش تخصصی هنرهای دیجیتال به‌زودی در عربستان سعودی افتتاح می‌شود. براساس گزارش خبرگزاری عربستان سعودی «اس‌پی‌ای» (SPA)، نخستین مرکز آموزش تخصصی هنرهای دیجیتال سه‌نام آیندگان هنر دیریه (Diriyah Art Futures) به‌زودی در سرزمین پادشاهی عربستان سعودی آغاز به‌کار می‌کند. اداره توسعه دروازه دیریه «دی‌جی‌دی‌ای» (DGDA) در حاشیه‌نمایشگاه بازار سفر عربی اعلام کرد که «تمایشگاه هنر آینده دیریه، پروژه‌ای مشترک با وزارت فرهنگ این کشور است و پیش‌بینی می‌شود تا سال آینده به پایان برسد و نخستین شبکه جهانی هنر و نوآوری در زمینه هنرهای دیجیتال، هوش مصنوعی و فناوری‌های نوین را رقم بزند. همکاری دو نهاد توسعه دروازه دیریه و وزارت بازرگانی به توسعه یک موزه الگو منجر می‌شود که برای پیوند با جهان پل‌هایی فرهنگی و ارتباطی خواهد زد.» مرکز آموزشی آیندگان هنر دیریه در فضایی بیش از ۱۰هزار مترمربع در دل کویر و به‌عنوان موزه‌ای الگوبرای هزاره سوم ساخته می‌شود و به تازه‌ترین فناوری‌های ساخت وسایل و ابزار موردنیاز هنرمندان نوظهور مجهز خواهد بود. علاوه بر همه این‌ها، این آموزشگاه بزرگ کتابخانه، فروشگاه و مرکز وی به نام خانه هنرمندان را برای علاقه‌مندان فراهم می‌آورد.

اول آخر ز بریل خواب‌های دهلی نو- هند ■ عکس: گاردین

دانشگاه که تاسیس شد، مدرسه سپهسالار هم شد و دانشکده معقول و منقول. توی دانشگاه محمد مهدی الهی قمشه‌ای، منطق، حکمت و ادبیات درس می‌داد. همزمان کتاب «توحید هوشمندان» را هم نوشت و دکترایش را از دانشکده گرفت. او نخستین کسی است که قرآن را بر اینگونه قضا کرد؛ هر چه تحت‌الفظی می‌کرد، به زبان فارسی روان و سلیس ترجمه کرد، بدون آنکه دخل و تصرفی در اصل معنا شود. محمد مهدی الهی قمشه‌ای ۱۲۵ اردیبهشت ۱۲۵۲ از دنیا می‌رود و پس از مرگ پیکرش در وادی السلام قم به خاک سپرده می‌شود.

بوک مارک

ملکوت

خانسه‌ام را رنگ‌روغن می‌زنم، صبح‌ها زود از خواب بلند می‌شوم، دندان‌هایم را مرتب مسواک می‌کنم، به این ترتیب قطره ناچیزی می‌شوم در این دریای بزرگ، در این اقیانوس یکسمن و یگرگی که اسمش اجتماع آدم‌هاست. یکی مثل آنها می‌شوم با همان علاقه‌ها و عادات و آداب، هر چند که حقیر و بچ و احقرانه باشم و با آنکه خودم آنها را صد‌ها بار به‌سخره گرفته‌ام. اکنون من میان زمین و آسمان معلق مانده‌ام، تنها هستم و به‌جایی و کسی تعلق ندارم و این به‌جای آنکه برام فخر و غروری بی‌آورد. رنجم می‌دهد. ممکن است حالا افکارم خیلی عالی باشند، آدم واقع‌بینی باشم که همه‌چیزهای باطل و بچ را احساس کرده و ممکن است کسی باشم غیر از میلیون‌ها نفر مردم عادی، همین‌هاست که عنایم می‌دهد و به‌منظرم بچ‌تر و ابلهانه‌تر از هر چیزی می‌آید.

دیالوگ

ویل هانتینگ نابغه

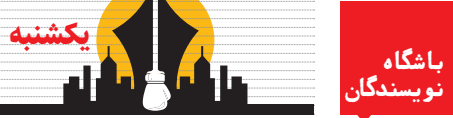
«من با خواندن چندتا کتاب لامصب نمی‌تونم درباره تو بفهمم و بشناسم، تا زمانی که خودت نخوای درباره افکار و اینکه چه کسی هستی حرف بزنی من هیچی نمی‌تونم بفهمم. ازت و من استقبال می‌کنم از این قضیه، از اینکه سفره دلت رو باز کنی و حرف بزنی. ولی تو دلت نمی‌خواد همچی کاری کنی مگه نه رقیق؟ چون وحشت داری که ممکنه چه چیزایی بگی»

آخر مصور

اینکه بعدا دلمان بخواد لباس‌های مخصوص بخریم یا نه، به‌خودمان و جیبمان بستگی دارد. دونده‌ها، وقتی زمان زیادی را به ایسن کار ادامه می‌دهند، معمولا با علاقه برای خودشان لباس و تجهیزات می‌خرند، چون برای کاری هزینه می‌کنند که عاشقش هستند.

فرخوان

بی تعارف و تکلف، مثل همین متن کوتاه‌گی که می‌بینید. ما منتظر بیم تا نوشته‌هایتان درباره مسائل روزمره، مشکلات و دغدغه‌هایتان را برای ما ارسال کنید. اگر اهل طنز و کاریکاتور و طراحی هم هستید جانتان اینجا محفوظ است. متن یا طرح تان که آماده کنید یک تماس با شماره ۰۲۶۶۳۳۰۲۶۶۳۳۰۲۶۶۳۳۰۲۶۶ بگیرد بد تا برای رساندنش به ما، ارهامنایی کانیم کنید.

باشگاه
نویسندگان

روزی که فراموش اش نمی‌کنیم

سید جواد رسولی
کارشناس رسانه

امروز در تقویم میلادی روز ۱۵ ماه می است. این روز را «روز نکبت» نام گذاشته‌اند؛ نکبتی که به واسطه تولد یکبارہ دولتی نامشروع به نام اسرائیل در سال ۱۹۴۸ دامن مردمان سرزمین فلسطین را گرفت و صد‌ها هزار نفر را آواره کرد؛ نکبتی که برندگان جنگ جهانی دوم نصیب کشور می‌کردند که تا پیش از آن مستعمره و تحت‌الحمایه انگلستان بوده، نکبتی که دلیش «هدیه دان» سرزمینی به نام فلسطین به گروهی ایدئولوژیک و نژادپرست به نام جنبش صهیونیسم بود. از این روز است که مصیبت آغاز می‌شود و تا امروز ادامه می‌یابد. به‌خاطر داشتن و روایت کردن این روز مهم است؛ زیرا این روایت اشغال و تصرف و آواره کردن، روایتی است که گروه صهیونیست حاکم بر این سرزمین نمی‌خواهد شنیده شود. مهم است که درباره این حضور و این اشغال ناگهانی و همه‌جانب‌هایی که به‌دنبال آن آمدند حرف بزنیم. روایت نکبت نباید فراموش شود چون هزینه زیادی برای فراموش شدنش خرج کرده‌اند. قرار نیست کسی به‌میبدا برگردد و سؤال کند آنچه امروز در جهان «اسرائیل» می‌نامندش چگونه متولد شده است. این خاطره قرار است از حافظه‌ها پاک شود. قرار است جایش را چیزهای دیگری بگیرند. قرار است تصویر خود فلسطینی‌ها باشد. قرار است اینگونه وانمود شود که این کشور عجیب‌الخلقه از همیشه وجود داشته است. قرار است کسی به ذهنش هم نرسد که از تولد آن سؤال کند یا نکبت ایجاد آن را به‌خطر آورد.

داستان نکبت را باید هر سال به‌خاطر آورد و باید درباره آن حرف زد، خواند، پژوهش کرد و برای دیگران بازگو کرد. باید نوشت که در آن سال تحس ۱۹۴۸ نزدیک به ۷۰۰هزار ساکن بومی کشور فلسطین آواره شدند. آنها را از روستاهایشان بیرون کردند. ۲۰هزار و ۳۰۰روستای کشور فلسطین تخلیه شدند؛ بازرز اسلحه، با تهدید، با قتل عام و با تخریب خانه‌ها هر سر ساکنانتش. باید از: «قیه القوقاع»، «خرت الراس» «باوشه»، «کفرین»، «بو زریق»، «حمنسی» و ده‌ها روستای اشغال و تخریب شده سخن گفت. باید روایت آوارگان این روستاها که به ناچار پا به جاده گذاشتند و به‌سوی چنین به راه افتادند را بازگو کرد. روز نکبت، آغاز داستانی تلخ و غمگین در تاریخ بشری است که می‌کوشند تا فراموش شود؛ زیرا تنها چیزی که از سوی صهیونیست‌ها و به کمک جریان اصلی رسانه‌ای در جهان قرار است مدام تکرار و به یاد آورده شود، روایت هول‌وکاست است. هول‌وکاست نازی‌ها یاد مدام تکرار شود و به یاد آورده شود تا همگان روایت هول‌وکاست صهیونیست‌ها را که از روز نکبت آغاز شده فراموش کنند. حالا که نمایشگاه کتاب تهران هم به پاست و زمان خوبی برای خرید کردن است، بد نیست در روز نکبت امسال به یکی از بهترین کتاب‌هایی که تا نثر روان و با ذقت بسیار بالا تاریخ شکل گرفتن صهیونیسم را از سال‌ها پیش از روز نکبت تا سال‌ها پس از آن روایت می‌کند معرفی کنم: کتاب «متاستاز اسرائیل» نوشته کورش علیانی و چاپ شده توسط انتشارات جام‌چم؛ کتابی که داستان هولناک ظهور پدیده صهیونیسم و وجود نامشروعش را با داده‌های فراوان تاریخی تعریف می‌کنده کتابی که خواندنش پاسخی به این پرسش است که چرا نباید هرگز روز نکبت را فراموش کرد.

دغدغه

امان از بی‌آبی

فاطمه عباسی

طی ۲ هفته اخیر، در گذشت ماه گرم و بی‌آب فروردین و نیمی از اردیبهشت، بالاخره آسمان سخاوت به خرج داد و چهره قدیمی بهار را رگبارهای گاه و بی‌گاهش نمایان شد. با این همه ما هنوز اوضاع سسدهای کشور بحرانی است و مشکل کمبود آب همچنان پابر جاست. بارندگی‌های اخیر هم نتوانست جریان بی‌آبی‌های ماه‌های گذشته را بکند و تنها ۵۲٫۳ درصد از مخازن سد‌های کشور پر شده و هنوز ۴۷ درصد آن خالی است.

با توجه به سدهای خالی، تالاب‌های خشک، رودهای بی‌ررق، افت شدید آب‌های زیرزمینی، فرونشست، گرد و غبار، بیابان‌زایی، آتش‌سوزی و مرگ جانداران، باید اعتراف کرد که کشور ما دچار ورشکستگی آبی شده است. یعنی چه باران ببارد و چه نیارد، ما آب کم می‌آوریم. چرا؟ چون خروج‌مان (مصرف آب) بیشتر از دخل‌مان (میزان آب تجدیدپذیر) است. وقتی کم می‌آوریم هم از پس اندازه‌مان (آب زیرزمینی) می‌خوریم. بنابراین نمی‌توان همه مشکلات بخش آب را بر گردن خشکسالی و تغییر اقلیم انداخت و بخش عمده این مشکلات به دلیل مدیریت غلط در حوزه آب است. بد نیست بدانید که همین طرح‌های سدسازی متعدد و هزینه‌بر در برخی استان‌های کشور، بدون توجه به اقتضات آب و هوایی و ساختار خاک، خود موجب از دست رفتن بخشی از ذخایر آب به دنبال وقوع تبخیر شده است. حفر چاه‌های متعدد، فرونشست زمین را در پی داشته و ندانن قله‌به تالاب‌ها، گرد و غبار و ریزگردها را به سمت شهرها روانه کرده است. به‌حال ایران با دارا بودن فقط یک‌سوم میانگین بارش در سطح دنیا، کشوری خشک و کم‌آب محسوب می‌شود اما گذر از آنچه امروز به‌عنوان بحران خشکسالی و تغییر اقلیم مطرح است، نیازمند مدیریت درست، اصلاح ساختارها و به‌روزرسانی راهکارهای بومی و قدیمی در مدیریت منابع آب در کشور است. به‌روز کردن شیوه‌های آبیاری و مدیریت منابع اصل فراموش‌شده‌ای است که این روزها با توجه به وضعیت منابع آبی باید به آن توجه شود و اگر به سمت این اصل حرکت نشود، کم‌آبی به‌عنوان یک چالش جدی برای آیندگان تداوم خواهد داشت و مانع از تحقق طرح‌های توسعه‌ای در بخش‌های مختلف خواهد شد.

■ هنرمند بریتانیایی پت کرمن در این اثر به نام آسمانی (Celestial) به مرگ شربین اوباعلق، خیرنگار شبکه الجزیره پرداخته است.